

KIHNU LEHT

VÄLJAANDJA KIHNU VALLAVALITSUS

oktoober 2020 nr 9 (229)

Eriline turismiaasta: kevadine vaikelu asendus suvise mölluga

Eestlased puhkasid Eestimaal – sel suvel külastas Kihnut rekordarv siseturiste, mis pärast kevadisi liikumispiiranguid tuli hea üllatusena. Täpsemalt võtab erilise turismiaasta kokku abivallavanem **Tai-
vi Vesik**.

Mida tõi erilise aasta eriline suvi ehk siis nn koroonasuvi kaasa Kihnu turismiettevõtetele?

Sellest hooajast kujunes siseturismi poolest parim aasta. Eestlased puhkasid kodumaal ja see peegeldub selgelt külastajate arvudes. Kui hooaja alguses olid ettevõtjad külastajate saarele saabumise suhtes pigem skeptilised, siis tegelikkus osutus õnneks vastupidiseks.

Tänavu külastas Pärnumaad rekordarv siseturiste ja turistide arvu poolest oligi Pärnumaa esimesel positsioonil riigis tervikuna. Koroonatõttu kahanenud drastiliselt välituristide osakaal, aga selle vahe kompenseerisid meie oma inimesed.

Kas tuldi ootamatult suureks kasvanud külastajate arvuga toime?

Suures pildis küll. Kitsaskoht on loomulikult toitlustamine. Välja on koorunud mudel, kus nädalavahetusel saab süüa paljudes kohtades, aga nädala algul on võimalused väga ahtad.

Uue üritusena lisandus rahvamaja korraldatud Rannapäev.

Kuidas ettevõtted kohanesid uute oludega, kas tuli ette ümbermängimist, muutmist? Võibolla oskad tuua mõne hea näite?

Segadust ja nõutust oli algul palju. Vabariigi Valitsus kehtestas ridamisi reegleid ja nõudeid, mida väga tihti vastavalt oludele muudeti. Muidugi oli raske selles tohutus infotulvas orienteeruda, kohaneda ja oma tegemisi sättida. Aga jänni ei jäänud keegi ja kõik said kenasti hakkama.

Häid näiteid on! Uurga Elly avas Kihnu käsitöö ja oma toodete müügiks veebipoe Kihnu Kaubamaja. Lohu Anneli hakkas õmblema ilusatest kangastest koroonaa-

maske. Toidupakkujad ja tootjad leidsid võimalusi turustada oma kaupa mandril. Kihnu Kalur, Roosalaiu talu, Lumiste talu, Saarde talu, Pärnamäe talu – kõik otsisid ja leidsid võimalusi, kuidas ja kus oma toodangut müüa.

Metsamaa pärimustalu viis läbi virtuaalnäituse.

Loomulikult kasvas plahvatuslikult kaugtöö osakaal ja igasugused lahendused, mis võimaldasid tegevusi läbi viia interneti-keskkonnas.

Mõned üritused, mis pidid toimuma mais või juunis, lükusid edasi, ära jäi vaid suurem jaanipäeva tähistamine.

Kas on ka mõni kurb näide, et mõni ettevõtte või teenusepakkuja pidi lõpetama, kuna ei suutnud keemilises olukorras vee peale jääda?

Minul sellekohane info puudub. Tean, et mõni ettevõtja sai abi ka riigi poolt ettevõtetele pakutud toetusmeetmetest.

Negatiivse poole pealt saab välja tuua koolilaste kevadiste ekskursioonide ärajäämise ja suuremad grupireisid. Välis turistide osakaal oli muidugi marginaalne.

Valla poolt vaadatuna jäid ära kõik planeeritud kontaktüritused. Plaanitud FAM-reisid, messidel osalemine nii Eestis kui välismaal. Need vahendid sai suunatud kõik siseturu kampaaniatesse ja ilmselgelt kajastub see tulemus ka külastajate arvudes.

Kohvikute päev oli erakordselt rahvarohke ja sisukas.

Millised olid tippsündmused, millest külalised mandrilt kõige enam osatahtsid saada? Kas see sõltus pigem ilmast või sündmusest endast?

Tippsündmused on kõik suve suuremad üritused. Kuigi mõni sündmus ei saanud toimuda oma tavapärasel ajal, siis muudetud aegadel viidi ka need läbi (v.a jaanipäev ja muinastulede öö).

Tänavu oli palju rahvast ka nädala sees, eriti juulis-augustis. Kohvikute päev lõi uue rekordi, kahel päeval väisas kohvikuid ja õhtust simmani ca 800-900 inimest.

Ilm viskas vimka Mere Peo ajal, laupäeva hommikused laevareisid jäid ära ja korral-

dajatele oli laupäeva hommik väljas möllanud marutuule ja vihmaga korralik šokk, aga ka sellest rabeleti välja. Paraku ei pääsenud saarele laupäevased külastajad mandrilt.

Kas suvi kompenseeris kevadise vaikelu, kus inimesed üldse liikuma ei pääsenud?

Juulis ja augustis oli külastajaid rohkem kui möödunud aastal, juulis ca 1000 ja augustis ca 2500 külastajat rohkem. Mais oli saar peaaegu kuu lõpuni lukus ja ka juunis oli vähem külastajaid kui möödunud aastatel. Mais jäi ära räimeretk, juunis kohvikute päevad ja jaanipäev.

Viimastel aastatel on olnud

ilus sügis, külastajad leiavad tee saarele üles ka septembris, oktoobris.

Võib arvata, et aasta lõikes jääb külastajate arv võrreldes möödunud aastaga enam-vähem samale tasemele või kasvab pisut.

Kas see aasta on midagi täiesti uut kaasa toonud, mõne uue koha või teenuse?

Kihnu Matkad (Reinu Argo) lõi uute toodetena suure hulga mere- ja pärimiskultuurimatka võimalusi, samuti meresüsta- ja koostöös Pihlaka Raineriga elektritõukerastate renditeenuse. Loodus- turismi valdkonnas on meil kasutamata potentsiaali küll

Kaugtöö võimalust pakub Kihnu Kontor.

Lõppenud suvel sai Kihnus meresüstaga sõita.

Elly taaselustas veebipoena Kihnu Kaubamaja.

ja küll. Seda enam, et praegusel ajal otsitakse just neid tegevusi, mida vabas õhus ja looduses harrastada saab.

Elly taaselustas kevadel veebipoena Kihnu Kaubamaja.

Kihnu Selts viis uue ürituse na läbi SaunaFesti, rahvamaja korraldas sadamas Rannapäeva.

Camecom OÜ avas päris hooaja lõpus Kaerametsa kodukohviku, mis ettetellimisel pakub võimalust süüa oktoobri lõpuni.

Tahaks veel välja tuua Puhka Kihnus OÜ, kui parima turismitoodete paketeerija.

FIE Valdo Palu ja Puhka Kihnus OÜ käivitasid kaubamärgi Kihnu Kalur, mis väärindab kohalikku kala ja turustab seda ka mandril.

Kihnu Külalistemaja OÜ, kes vaatamata koroonaaegsetele liikluspiirangutele sai valmis hooaja alguseks uue külalistemaja ja avas ka koduhoovis kohviku, mis võttis vastu külastajaid tõesti peaaegu igal ajal.

Kihnu Kultuuriruum ja Metsamaa pärimustalu korraldasid suve läbi palju erinevaid üritusi ja laagreid, igal nädal esinesid Metsamaal pillilapsed, koostööd tehti GoTraveliga grupeirside osas.

Muuseumis toimusid igal laupäeval muuseumitunnid folklooriansambliga Kihnumua.

Vallal valmis Suaru sadam 28 kaikhaga, mis teenindab ka külalisaluseid, Sigatsuaru sadamast kujunes tänu renoveerimisele populaarne ujumiskoht.

Turu juures valmis mere- tuulte ohjamiseks piirdeaed, teede äärde rajati juurde uusi puhkekohti. Saare üldpilt heakorra mõttes on tänu aednikele, haljastajale ja haldusspetsialistile kena ja hooldatud.

Milliseid uusi plaane või mõtteid ettevõtluspäeval välja tuli?

Arutlesime madalhooaja üle. Ajal, mil eestlased puhkavad ka sügisel ja talvel ilmselt rohkem kodumaal, on mõistlik mõtiskleda selle üle, mida meie siin Kihnus sellisel ajal pakkuda saame. Ja kas on tahet seda teha...

Kriis sunnib kõiki ettevõtjaid ilmselt oma pakutavaid tooteid/teenuseid ümber hindama ja ka ärimudelit muutma. Peamine on nutikus ja tahtmine mugavustsoonist välja tulla.

Rahvusvahelise säästvat turismi arendava organisat-

Noorte tantsurõõm Metsamaa hoovil.

siooni Green Destinations avaldatud üleilmsete kestlike sihtkohtade tipp 100sse pääses Eestist teiste seas Pärnumaa. Pärnumaal jagub rohelisi ja kestlikke turismi sihtkohti, mida hoida ja maailmale näidata.

Kihnu oma ainulaadse kultuuriruumiga on osa sellest.

Kui Pärnumaal õnnestub rohelise sihtkohana konkursil edasi jõuda, toob see rohelise sihtkoha kvaliteedimärgise.

Oma väikese panuse jätkusuutliku elukeskkonna loomisse ja seeläbi kvaliteedimärgise saamisse saab anda iga inimene.

Roheliseks pürgiv sihtkoht peab vastama üle sajale kriteeriumile, mis puudutavad loodust (kogu ökosüsteemi), keskkonda (veekäitus, õhukvaliteet, prügimajandus), kliimat, kultuuri ja traditsiooni, elanike sotsiaalset heaolu (sealhulgas elanike tervist, tööhõivet), ettevõtluskeskkonda ja külalislahkust.

Mis Sinule sellest turismi-

aastast rõõmu valmistab?

Mulle valmistab kõige enam rõõmu see, et mais, kui saar oli veel lukus ja teadmatus tuleviku osas suur, uurisin ettevõtjatelt, kas nad üldse on valmis külastajaid vastu võtma, kõlas ühene vastus jaatavalt. Seda vaatamata koroonahirmule (sektoris pakub teenuseid ca 35 ettevõtjat, lisaks vabaühendused ja allasutused) Ja see, et kõik kenasti hooaja lõpuni vastu pidasid. Rõõmu valmistavad uued algatused ja ettevõtmised. Rõõmu valmistab külastajate tagasiside ja emotsioonid. Rõõmu valmistab muidugi ka ettevõtjate tagasiside.

Tursimisektorile on see lähiajaloo kõige raskem aasta. Kuid kriisist väljutakse alati kogemuse võrra tugevamana. Keerulistes olukordades tekivad uued võimalused ja nutikad lahendused!

Suur tänu ettevõtjatele, vabaühendustele ja kogukonnale koostöö eest!

Anu Saare

Viiulifestival oli taask

Igal aastal on viiulifestival oma nägu, alati toimub midagi uut, põnevat ja tuleb hakkama saada erinevate, ka väljakutset pakkuvate olukordadega.

Kui läbi aastate on tulnud ette olukordi, et viiulifestival ei saa õigel päeval hakata, sest on torm ja praamid ei sõida, siis sel aastal said kõik õnnelikult Kihnu, ent püha-päeval ei saanud ära...

Korraldajatele tuli ühe päeva võrra tööd ja tegemist juurde seetõttu, et 4. oktoobril ei sõitnud kõigepealt hommikune praam ja lõpuks ka teised praamid.

Hommikul pärast hommikusööki saatsin kõik lehvituste saatel Metsamaalt kastiatoga sadama poole, aga kui ma olin just koju jõudnud, hakkas telefon kiiresti helisema. See oli mul alguses hääletu peal, aga kui avastasin mitu vastamata kõnet pilliõpetajatelt, mõtlesin, et asi ei saa õige olla.

Kell oli siis 10.15, kui Jaanus Põlder helistas, et praam keeras just otsa ringi ja varsti on kogu festivalirahvas Kihnus tagasi... Siis saidki meie seiklused alguse. Olles teadmatuses, mis saab edasi järgmiste reisidega, viisime koos viiuliõpetaja Merike Teppan-Kolgiga kõik festivalil osalevad külalised tagasi Metsamaale. Helistasin kokkadele, et nüüd on selline asi, et tuleb veel süüa teha – lõuna kindlasti ja võibolla ka õhtusöök, sest ei tea, millal praam liikuma pääseb.

Sõitsin kiiresti poodi, et vaadata, mida seal on, millest saaks kiirelt süüa teha ja kell 14.00 istusidki kõik lõunalauas.

Kui selgus, et ka 16.15 praam ei sõida, siis oli asi selge, et ka õhtusöögiks tuleb midagi välja mõelda. Kuna suvine hooaeg on läbi, siis ei ole toidukraami enam ette varutud nagu suvel ja suure söögiportsu keetmine võib

väheke keerulisem olla.

Kell kuus tegime õhtusöögi ja just siis selgus, et ka viimane, kella seitsmene praam ei sõida.

Kihnu jäid kõik osalejad, ansambel Folkmill ja Tiit Kikas, kes jõudsid nüüd ka Virvel külas ära käia :)

Esmaspäeva hommikul seitsmest said esimesed ära, kell 10 järgmised.

Lisaks aitasin ma välja ajada veel ka kolmanda lisareisi, suheldes praamikapteni, Kihnu vallavanemaga, maakonna ühistranspordikeskuse logistiku Avo Rahuga, Manijast Üllega.

Ütleme nii, et päev sai sisustatud hoopis teisiti, kui oli plaanis :)

Jah, on olnud olukordi, et praam ei sõida ja esinejad ei saa Kihnu, aga vastupidi, et kõik on Kihnus ega saa ära, oli esimene kord :)

Hea, et meil on olemas korras ja valmis Metsamaa pärimustalu.

Suur pluss pilliõpetajate Kihnu lõksu jäämisel oli see, et saime nendega maha istuda ja mõelda, mida ja kuidas võiks järgmisel aastal teha.

Tekkinud ideed on veel õhus ja planeerimisel, aga see oli väga hea arutelu.

Tegelikult oli kümnes viiulifestival väga tore, reede pealelõunal said alguse viiuliõpitoad, mis jätkusid laupäeval. Õppetöö oli sisutihe ja kahe päeva jooksul suutsid õpilased ikka päris palju omandada – see ongi meie põhieesmärk.

Reede õhtul oli Tiit Kikase kohtumissohtu väga-väga põnev ja mitmekülgne. Loodan, et mitmed lapsed said sellest kõigest innustust tulevikuks, mida kõike saab viuliga teha, milliseid viuleid on olemas ja kui mitmekülgne ja avar on muusikamaailm.

Laupäeval oli osalejate kontsert väga ilus ja südantsoojendav ning tantsuks mänginud ansambel Folkmill oli väga mõnus. Vahepalaks

ord uut nägu

tantsiti ka kihnu tantse.

Üritus oli ilus, aga mind teeb kurvaks see, kui vähe vanemaid oli oma laste esinemisi vaatamas.

Viiulifestival ei ole lihtsalt pidu, mida me teeme endale, me teeme seda Kihnu rahvale, Kihnu lastele, Kihnu õpetajatele, tervele kogukonnale!

Kui lapsed esinevad, siis nende jaoks suurim tunnustus ja rõõm on see, kui lähedased ja vanemad neid vaatama tulevad. Pole ju raske võtta paari tundi oma laste jaoks.

Tahan veelkord südamele panna, et vanemate töö on lapsi suunata, ärgitada neid osa võtma sellest, mida just TEIE kõigi jaoks Kihnu tuuakse, aga ka vanemad võiksid sellest ISE osa võtta!

Seetõttu võtame me tõsiselt kaalumisele ja arutlusele, kuidas ja mis formaadis

Kihnu viiulifestival järgmisel aastal teha.

Samuti oleme me soovinud festivaliga hooaega pikendada, aga torm piirab ja piinab me üritust igal aastal, võibolla on mõistlik isegi aega muuta, ehk siis mõttekohti on! :)

Sel aastal oli osalejaid Pärnu kandist, Paidest, Ida-Virumaalt, ikka laialt üle Eesti, mis oli väga tore. Mitmed osalejad olid Kihnus päris esimest korda ja lubasid kindlasti tagasi tulla :)

Oleme kogu südamest tänulikud kõigile, kes sel aastal osalesid ja võtsid vaevaks oma kohalolekuga panustada ja näidata, et tunnevad huvi, mida teevad ja õpivad nende lapsed ning kui palju tööd nad lühikese ajaga suudavad teha!!

Elagu viiulifestival!

Võsu Marju

Foto: Silvia Soide

Laagrimelu tugevdab omaealiste suhteid

Sügisvaheajal korraldati Metsamaal laager noortele mandrikihnlastele. Korraldaja **Kuraga Mari** annab aru, kuidas laager läks.

Kas ja kui suur huvi oli mandrikihnlaste lastel koolivaheajal laagrisse tulla ja mis neid kõige rohkem huvitas?

Huvi laagri vastu oli päris suur, kohale jõudis 11 linnas elavat last ja noort. Osad jäid tulemata tormi tõttu ja mõnel tulid muud plaanid vahele. Arusaadav, vaheaeg on ju lühike ja tahaks igale poole perega jõuda ning lisaks veel lihtsalt puhata.

Üllatav oli see, kui paljud Kihnu kooli õpilased laagrisse tulid! See oli väga tore! Kõige suurem huvi oli noortel teineteisega tuttavaks saada.

Tüdrukutele meeldis kõige enam Kihnu tants tantsida ja poistele talgutööd ja sauna teha.

Huvitab linnanoori „Kihnu asi“ või tahtsid nad lihtsalt koolivaheajal kodust ära?

Mulle tundub, et Kihnu asi huvitab linnas elavaid noori väga. Kõik löid tegevustesihu ja hingega kaasa.

Milliseid tegevusi tehti ja kuidas laager üldiselt läks?

Põimimise kavasse erinevaid asju, mis seostuvad Kihnu eluga: kihnu keele tunnid, tants, laul, pillimäng, legendid ja sügiseste rahvakalendritähtpäevade kombed, tal-

gud.

Lisaks veel maastikumäng, kus pidi lahendama ülesandeid Kihnu kohta, laternate ja mardipäeva maskide valmistamine, laternamatk, ekskursioon ja muudki.

Toreda üllatusena kütsid poisid ise pärast talguid veel suitsusauna! Minu meelest läks laager väga hästi!

Milline oli Sinu enda tegevusrõõm ja hilisem tagasiside?

Selle laagri idee tuli juba paar aastat tagasi ja seega on ettevalmistuse aeg olnud päris pikk. Suur tänu programmile „Kihnu Kultuuri-ruum“ seda ideed ja teostust

toetamast!

Laagri ettevalmistamisel olid minu suureks eeskujuks Niidu Katrini vanas rahvamaajas korraldatud lastelaagrid, mis on olnud suureks mõjutuseks minu kihnlaseks kujunemisel ja ka linnast Kihnu kolimisel. Nendes laagrites sain tuttavaks teiste noorte kihnlastega ja koos tegutsedes, õppides ja laagrimelus osaledes tugevnesid sidemed omaealiste ja ka laiemalt Kihnu kogukonnaga.

Seekordse laagri lõpus tegime väikese juturingi, kus igaüks sai öelda, mis neile kõige rohkem meeldis. Rõõm oli kuulda, et just seesama sõprussidemete loomine ja koos

tegutsemine olid esikohal.

Juhtus midagi põnevat ja naljakat ka?

Lahe Daniel oli meil öövalvuriks ning kuna laagrilised olid juba kaks päeva peale käinud, et võiks teha ööhäiret, siis Daniel võttis asja käsile ja planeeris teiseks ööks korraliku sündmuse.

Ettevalmistused tehtud, hakkas ta laagrilisi üles ajama, kuid kõik olid juba nii väsinud, et magasid nagu notid ja nii ei tulnudki ööhäirest midagi välja.

Kui suur vajadus üldse selliste noortele suunatud laagrite järele on?

Ma arvan, et see on tore võimalus kokku saada, tuttavaks saada, ühiselt midagi toredat luua. Laagri lõpetuseks valmistasime ette väikesse kava, kus oli nii laulu- tant-su kui ka luuletusi ning kih-nukeelseid naljasketše.

Kihnu keele rääkimine oli linnalastele raske, aga kõik harjutasid hoolega ja kindlasti hakkas ka midagi külge.

Laagri pidamiseks on sügis-vaheaeg hea aeg ja ka kolm päeva tundub paras pikkus olevat – siis jõuab veel muud ka vaheajaga pihta hakata.

Suur tänu kõigile, kes laagri ettevalmistusel ja toimimisel abiks olid!

Kihnu Leht

Õpilased osalesid sügiskrossil

Kihnu kool osales 15-liikmelise võistkonnaga Jõulumäel toimunud Pärnumaa koolide teatekrossijooksu võistlustel.

Võtsime jooksukrossil osa erinevates vanusegruppides: 3x500 meetri jooksu distantsil olid võistlustules 1.-3. klassi poisid, 4.-5. klassi poisid ja tüdrukud ning 6.-7. klassi tüdrukud. Kõige vanemad ehk 6.-7. klassi poisid pidid osalema juba pikemal, 3x1000 meetri distantsil.

1.-3. klassi poiste võistkonnad moodustasid: Trevor (1. klass), Airon (2. klass) ja Derek (3. klass). 4.-5. klassi lastest olid võistlemas tüdrukutest Marie (4. klass), Getter (4. klass) ja Ann (5. klass) ning poistest Mihkel (4. klass), Kerdo (4. klass) ja Lennart (5. klass).

6.-7. klassi võistkonnad moodustasid järgnevalt: tüdrukud Epp, Mia, Anna-Liidia (kõik 6. klass) ja poistest Marten (6. klass) ning Karl ja Chady (7. klass).

Leppisime lastega kokku, et halva tulemuse korral me pead norgu ei lase – oleme ju siiski ülimalt väike kool võrreldes teistega ja paljudele oli see üldse esimene kogemus võistlustest osa võtta.

Parima tulemuse saavutasid 6.-7. klassi tüdrukute võistkond, kes lõpusirgel möödus viienda koha saanud Uulu kooli võistkonnast

ning saavutati neljas koht kolmeteistkümne võistkonna seas, mis on igati korralik tulemus!

Preemiaks said lapsed vaba aega Pärnu kesklinnas, mis kulutati enamasti erinevates poodides uudistamisele, Hesburgeris friikartulite söömisele ning käidi ka batuudikeskuses!

Tagasiside lastelt võistluste kohta oli positiivne, keegi ei avaldanud arvamust, et oleks pigem veetnud päeva

koolipingis ning enam taolisele üritusele ei soovi tulla.

Leian isegi, et võistlustel käimine on esmatähtis, selleks me ju näemegi iganädalaselt vaeva, et saaks rinda pista omavanuste lastega Pärnu maakonnas ning lisaks hoida vaimu ja meelt tervena.

Jätke meelde – terves kehas on terve vaim!

Daniel Tapp

Kihnu kooli kehalise kasvatused õpetaja

Miks muutus autopilet kohalikule elanikule

Alates 2019. aasta oktoobrist on Kihnu Vallavalitsus ärgitanud asjaomaseid instantse, Maanteeametit ja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (MKM), tegelema Kihnu ja mandri vahelise laevavahenduse korralduse küsimustega.

Viis aastat tagasi oli kõigile teada, et 2020. aasta oktoobriks peab olema korraldatud uus hange laeva operaatori leidmiseks. Ometi oldi septembri lõpus teoreetilises olukorras, kus laevareisid võinuks katkeda. Miks?

Sest polnud jõutud (!) kehtestada piletihinna määrust ning ilma selle õigusaktita reise, ka tasuta, ei saa korraldada. Nimelt, tasuta sõitmiseks oleks samuti tulnud piletihinna määrus kehtestada 0-hindadega!

Millega vahepeal hakkama saadi, oli kogu senise väljatöötanud süsteemi ümbermuutmine ning segaduse tekitamine.

Esmalt otsustas Maanteeamet teha mitte hanke, vaid konkursi ning kutsuda sinna osalema ettevõtteid ühe

ametniku äranägemise järgi.

Teiseks muudeti hankelepingu projekti tingimusi kohati reisijatele ebasoodsamaks ning jäeti detailselt sätestamata mitmed kvaliteeditingimused, millest sõltub igapäevane reisimugavus reisijale.

Näiteks kaotati kohaliku elanike eelisjärjekord üldjärjekorras, seda küsimust arutelule põhimõtteliselt ei võetudki - polevat vaja.

Küll aga tulevat sõidusoodustuse saajat arvestada mitte 1. jaanuari järgi, vaid jooksvat sissekirjutust arvestades. Kujutan ette, et suveks on meil mitukümmend kohaliku juures, kes autoga Kihnu puhkama vuravad.

Piletiostusüsteemi ülesehitust ei vaevutud kirjeldama - pidavat ju loogiline ja lihtne teha olema. Kolmandaks muudeti ümber kohaliku elaniku piletiostustuste arvestamine.

MKMi põhjendus oli lakooniline - sõidusoodustuste arvestuse aluste muutus ei muutvat midagi kohalikule elanikule. MKM on põhjendanud seda, et massiliselt on

Foto: Evi Lepa

kuritarvitatud sõidukite soodustust ning küsinud, kuidas saab ca 700 inimese kohta olla ca 900 autot. Miks ei saa?

Teiseks kaotati ära sõiduki sooduskaartide süsteem - olevat vedajale liiga koormav. Viis aastat tagasi maksis riik selle süsteemi loomise hankelepingu raames kinni ning nüüd on liiga koormav?

Mille see kaasa toob? Kui 30. septembrini said sõiduki juhita mandrile saata 4 eur

eest, siis nüüd 15 eur eest. Kasutad naabrimehe autot mandrilt kauba toomiseks, maksad senise 4 või 6 euro asemel 15 eurot. MKM pakus välja lahenduse - piisab ju registritunnistuse vahetamist.

Miks peab väikesaare elanik maksma riigilõivu, et riigi enda tekitatud segaduses saada neid soodustusi, mis kohalikule elanikule ette nähtud on?

KIHNU VALLAVALITSUSES

◆ Kinnitati sotsiaaltransporditeenuse hinnad ja sihtrühm. Teenuse sihtrühmaks on:

- 1) füüsilise erivajadusega inimesed, kes ei saa puudest tulenevalt kasutada ühissõidukit/autot,
- 2) psüühilise erivajadusega inimesed, kes ei saa seisundist tulenevalt kasutada ühissõidukit/autot,
- 3) eakad, kelle iseseisev toimetulek ei ole piisav,
- 4) inimesed, kes funktsioonipiirangu tõttu kasutavad abivahendit, 5) inimesed, kes vajavad raamitransporti, kuid ei vaja sõidu ajal meditsiinilist abi (ehk sõidud, mida ei tee kiirabi),
- 5) hoolduskoormusega inimesed (kaudne sihtrühm).

Võimalik on tellida nii Kihnu siseseid sõite (poe, arsti, apteegi, postkontori jne. külastus) kui ka sõite mandrile avalike teenuste kasutamiseks. Sotsiaaltransporditeenus on tasuline. Kihnu valla sisese sõidu ühe suuna soodushind kliendile tööpäeval on 2 eurot (edasi-tagasi 4 eurot).

Sõitude hind mandrile oleneb sellest, mis laevaga minna ja tagasi tulla.

Näiteks:

- edasi-tagasi sõidu soodushind tööpäeval Pärnusse mak-

sab kliendile 8 – 10 eurot, millele ei lisandu laevapiletite tasu;

- edasi-tagasi sõidu soodushind tööpäeval Tartusse maksab kliendile 26 eurot, millele ei lisandu laevapiletite tasu;
- edasi-tagasi sõidu soodushind tööpäeval Tallinnasse maksab 22 eurot, millele ei lisandu laevapiletite tasu.

Kui soovid sotsiaalsõitu, siis võta ühendust sotsiaalametnikuga. Võimalusel teata sõidust varakult ette (vähemalt kolm-neli tööpäeva), sest sõidud tuleb tellida MTÜ Pärnumaa Ühistranspordikeskusest.

Lisainfo ja sotsiaalsõitude tellimine: sotsiaalametnik tel 513 3193

◆ Silvia Maria Soidele anti töölepingu kehtivuse ajaks tasuta kasutusse Uusmaja krt 3.

◆ Eraldati ühekordset toetust;

◆ Kuulutati välja lihthange „Pumplate elektrigeneraatorite soetus ja paigaldus“;

◆ Valla liikmeõiguste teostajaks MTÜs Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus nimetati noorsootöötaja Anna Maria Lember;

kallimaks?

Väikesaarte ühistranspordi korraldamisel tuleb lisaks ühistranspordiseadusele lähtuda ka püsisustusega väikesaarte seadusest. Kaugelt liiga palju aega on kulunud Kihnu Vallavalitsuse aega ilmselgete asjade selgitamisele ning MKMile ja Maanteeametile kohalike olude selgitamiseks.

Väikesaared on liiga eripärased, et suursaarte mudelit neile üle kanda. Tallinnast vaadates on kõike lihtne ühe puuga lüüa ning see on ka piletihinna kallinemise põhjus.

Igal juhul jätkame selgitustööd veel novembris ning pingutame lõpuni, et kohalikule elanikule ja kogukonnale parim tulemus saada.

Kindlasti oli ka senises korralduses kitsaskohti ning suvegraafiku teenindamine laiendatud meeskonnanaga on positiivne areng, mida varem polnud. Aga kas nii ilmselgete asjade jaoks peab nii palju aega kulutama?

Ingvar Saare,
vallavanem

Valitsus algatas keskkonnamõju hindamise

Vabariigi valitsus algatas 19.12.2019 korraldusega nr 311 Eesti Energia AS taotluse alusel hoonestusloa menetluse ja keskkonnamõju hindamise Liivi lahe koormamiseks tuuleelektrijaamaga.

Tuulepargi koguvõimsuseks on kavandatud 1000 MW ning see koosneks kuni 160 tuulikust, tuulemõõdumastist, merel paiknevatest alajaamadest ning nendesse ühendatud elektrikaablitest ja elektri ülekandesüsteemist kuni maismaal paiknevasse liitumispunkti (põhivõrgu alajaama). Kuna tuulikuid planeeritakse Läti rannikust 2,6 mere miili kaugusele, võib kaasneda kavandatava tegevusega ka oluline piiriülene keskkonnamõju.

KMH osapooled:

Arendaja on Eesti Energia AS (registrikood: 10421629) (aadress Harju maakond, Tallinn, Lelle tn 22, 11318, kontaktisik Oliver Zereen, e-post info@energia.ee, telefon +372 465 2222).

Otsustaja on Vabariigi Valitsus ning menetluse viib läbi Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet (kontaktisik Liis Piper, e-post liis.piper@ttja.ee, telefon +372 667 2151) KMH koostaja: Skepast&Puhkim OÜ, kontaktisik Jüri Hion, e-post jyri.hion@skpk.ee, tel: 5120924.

Liivi lahe meretuulepargi KMH programmi- ga saab tutvuda avaliku väljapaneku jooksul 12.10-02.11.2020:

1) TTJA avalikus dokumendiregistris: <http://adr.mkm.ee/?a=tja> dokumendi viidaga

19-3404-041;

2) Häädemeeste Vallavalitsuse kodulehel;
3) Kihnu Vallavalitsuse kodulehel.

KMH programmi kohta on võimalik ettepanekuid esitada avaliku väljapaneku lõpuni kuni 02.11.2020 saates kirja TTJA e-posti aadressile info@ttja.ee või paberkandjal postiaadressile Endla 10a, Tallinn 10122.

KMH programmi avalikud arutelud toimuvad:

1) 03.11.2020 kell 17.00 Häädemeeste seltsimajas aadressil Suurküla tee 4. Lisaks on võimalik samal ajal jälgida arutelu veebi kaudu Microsoft Teams keskkonnas. Veebi arutelu- ga saab liituda Microsoft Teams keskkonnas (täpsem juhised TTJA kodulehel).

Palume ennast veebi arutelule eelregistreerida, edastades e-kirja aadressile liis.piper@ttja.ee või helistades telefoninumbrile 667 2151 hiljemalt 02.11.2020.

2) 04.11.2020 kell 13.00 Kihnu rahvamaja fuajees. Juhul, kui arutelu toimumise ajal on kehtestatud avalikele üritustele piirangud, toimub ainult veebi arutelu Microsoft Teams keskkonnas.

Häädemeeste arutelu salvestatakse ning seda on võimalik hiljem järele vaadata TTJA kodulehel avaliku arutelu teate all. Samuti lisatakse avaliku arutelu teate alla ettekanded ja avaliku arutelu protokoll ning täiendavaid ettepanekuid on võimalik veel esitada kuni 18.11.2020.

**Tarbijakaitse ja
Tehnilise Järelevalve Amet**

◆ Parandati ilmne ebatäpsus Kihnu Vallavalitsuse 02.09.2020 korralduses nr 114 ja õigeaks loetakse Lammutusmehed OÜ pakkumus maksumusega 18 422 eurot ja 98 senti;

◆ Kinnitati tegevustoetuse taotlusvooru tulemused- MTÜd Pitsid Paistvad toetatakse 981 euroga nende osalemisel 2021. aasta juunikuus toimuval III Eesti Naiste Tantsupeol ja osaliselt oma sümboolikaga esinemisriietuse soetamisel;

◆ Kiideti heaks Erich Kösteri aruanne hajaasustuse programmi 2019. aasta taotlusvooru projektile „Kiusu ja Lumiste kinnistuste veeüsteemi rajamine“;

◆ Priit Riimile väljastati tingimused Noti 1e (Linaküla) suvemaja projekteerimiseks;

◆ Kooskõlastati Kalmistu elektrivarustuse asendiplaan;

◆ Kiideti heaks Kaido Kääri aruanne hajaasustuse programmi 2019. aasta taotlusvooru projektile „Tanili kinnistu veevärgi ehitamine“;

◆ Muudeti kaugtöökantori hindu: 1) 1 tund 5 eurot, 2) 1 päev 10 eurot, 3) 5 päeva 30 eurot, 4) 10 päeva 50 eurot, 5) 30 päeva 75 eurot.

◆ Kuulutati välja lihthange „Kihnu muuseumikuuri II etapp“;

◆ Lemsu küla ühisveevärgi ja kanalisatsiooni külmavee- ja

kanalisatsioonitorustikule väljastati kasutusluba;

◆ Kiideti heaks Maimu Laose aruanne hajaasustuse programmi 2019. aasta taotlusvooru projektile „Juhani kinnistule septiku ja imbeväljaku rajamine“;

◆ Kehtestati koduteenuste hinnad: 1) teenuse ühe tunni hind, 5 eurot, 2) teenuse ühe tunni soodushind 3,50 isikule, kelle sissetulek on väiksem 2,5 kordsest toimetulekupiirist, 3) teenus on tasuta toimetulekutoetuse saajale ja isikule, kelle sissetulek on väiksem 2,5 kordsest toimetulekupiirist, 4) toiduainete, ravimite ja majapidamistarvete ühekordne toomise hind, 5 eurot. Arveldamisel on miinimumiks üks tund ja ühe tunni hind.

◆ Määrati koduhooldus;

◆ Sadama terrassi ehitamise osas tunnistati parimaks pakkumuseks Kihnu Majanduse OÜ pakkumus maksumusega 12 765 eurot ilma käibemaksuta.

◆ Kuulutati välja lihthange „Kihnu rahvamaja akende vahetus ja fassaadi korraldamine“

◆ Lihthanke „Pumplate elektrigeneraatorite soetus ja paigaldus“ parimaks pakkujaks tunnistati G-Power OÜ pakkumus maksumusega 32 960 eurot ilma käibemaksuta.

Eriolukord tihendas sotsiaalvaldkonna koostöövorme

Eriolukord tõi sotsiaalvaldkonda riigi, kohalike omavalitsuste ja eraettevõtete uusi koostöövorme.

2020. aastal meid ootamata tabanud koroonaviirus tekitas senikogematu olukorra, kus paljud eestimaalased, aga eelkõige riskirühmadesse kuuluvad inimesed, pidid sulguma oma kodudesse ja isegi poes käimine muutus mittesoovitavaks.

See oli väljakutse kogu sotsiaalvaldkonnale, kuid keerulisse olukorda sattunud inimeste abistamise vajadus tõi kaasa palju innovaatilisi mõtteid ja lahendusi. Selles olukorras hakkasid omavalitsused otsima koostöövõimalusi kaupluste ja kaubanduskettidega ning oluline on, et neid tegevusi jätkataks ka tulevikus.

Elanike hoidmiseks ja abistamiseks olid omavalitsused sunnitud välja mõtlema uusi koostöövõimalusi erasektoriga.

Suurlinna puhul võib hea näitena välja tuua Tallinna linna ja Harjumaa ning kaubakett Selveri koostöö, kus ehitati üles vanemaealiste ja hooldustöötajate nn poes käimise vältimise süsteem.

Hooldustöötaja abiga sai e-Selveri eraldi sotsiaalabi vajavatele inimestele loodud liidese kaudu tellida koju toitu ja kauba saajal ei olnud vaja muud teha, kui toidu-pakk vastu võtta.

Sellega hoiti kokku hooldustöötaja poeskäigu aega ja boonuseks langes ära ka raskete kottide tassimise vajadus, mis jättis rohkem aega abivajajaga suhtlemiseks. Kohalik omavalitsus arveldas kaubaketiga, sotsiaaltöötaja abivajajaga ja nii said inimesed kodust väljumata oma toidu lauale ning kullerteenuse eest tasus kohalik omavalitsus.

Selline lahendus meeldis väga ka omavalitsusele, lahendust peeti kaasaegseks,

sotsiaaltööle kuluvat aega ja ressursse säästvaks ning mugavaks ja turvaliseks, kuna kaubaketile sai tasuda ka viiteajaga. Selveri nägemusel oli aga tegemist mugava ärilahendusega, mis tagas stabiilse klientuuri.

Vaatamata sellele, et tegemist oli pilootprojektiga, telliti läbi e-poe hooldustöötaja abiga toitu 45% koduteenuse kliendile.

Projektiga alustati märtsi lõpus ning käivitamiseperioodil lihviti süsteemi ja likvideeriti ka viimased puudused ning ebakõlad.

Tippajal, maikuu tehti oste 24 817 korral, suve ajal langesid numbrid 6000 ostuni, kuid septembrist alates lähenevad numbrid jälle 9000le.

Pea samalaadse lahendusega on Tallinna ja Harjumaa omavalitsused koostööd tegemas ka E-Prisma ja Barboraga.

Nende sotsiaalasutuste ja kaubanduskettide koostöö jätkub ka pärast eriolukorra lõppu ja kasvab tänaseni.

Sarnaseid uuenduslike tegutsemise näiteid võib tuua ka Hiiumaa valla ja Coop'i koostööst, Põhja Sakala vallast ja mujalt üle Eesti.

Need on head näited, mis võiksid olla eeskujuks, et ka teised kohalikud omavalitsused käivitaksid ja võimalusel alustaksid sarnaseid tegevusi.

Abi pakkujaid on juurde tulnud

Ka riigil ja tema strateegilisel partneril Toidupangal on võimalused abivajajate aitamiseks.

Riik on kohalike omavalitsuste abiga riikliku toimetulekutoetuse kaudu saanud toetada inimesi, kes on abi saamiseks esitanud kohalikule omavalitsusele vastavasisulised taotlused.

2019. aastal sai toimetulekutoetust, sõltumata toetuse saamise kordade arvust aastajooksul 18 719 inimest, mis

on ligi 1,4% Eesti elanikest.

Lisaks toetatakse puudust kannatavaid inimesi ka päästetud toidu ehk annetatud toidu abil. Igal nädalal saab sellist abi 9000 inimest üle Eesti. 2019. aastal jagati Toidupanga vahendusel abivajajatele 1,4 miljonit kilogrammi toitu.

Ka teised heategevusorganisatsioonid on Toidupanga partneritena kogu südamega puudust kannatavaid inimesi abistamas.

Kui seni oli Eestis suhteliselt väheses elavate inimeste arv peaaegu 300 000, siis Toidupanga ja kohalike omavalitsuste andmetel annavad abivajajad endast rohkem märku ja nende arv on kasvamas.

Samas näitavad andmed, et üles on leidmata paljud inimesed, kes endale ja oma perele igapäevaselt kvaliteetset toitu lubada ei saa. Kõik inimesed ei jõua kohaliku omavalitsuse ukse taha - tihti on probleemiks kas valehübi, kartus oma abivajadusest teistele rääkida, aga ka teadmatus, et abi on võimalik saada.

Hea meel on selle üle, et abi pakkujaid ehk annetajaid on juurde tulnud. Kuid abi tuleb tagada kõikides Eesti piirkondades ja siin on meil kindlasti arenguruumi.

Alutaguse Vallavalitsus kui hea näide sotsiaalvaldkonna koostööst ja professionaalsusest

Alutaguse vald sündis 2017. aastal, kui haldusreformi käigus ühinesid viis omavalitsust, kes pidid hakkama koos elama, toimetama ja arenema.

Selleks oli vaja välja töötada ühtsed reeglid, arusaamad ja meetodid, kuidas ühtsena panustada kohaliku omavalitsuse arengusse.

Sotsiaalvaldkonnas hakkasid sotsiaaltöötajad kohandama kohalike omavalitsuste toetuste- ja teenuste süsteemi ning otsima parimaid vii-

se ja vorme sotsiaaltöö korraldamiseks.

Kuidas jõutakse Alutaguse vallas abivajajani?

Koostöös kõikide valla allasutustega, kogukonnaliikmetega, kolmanda sektoriga märgatakse ja toetatakse vallas abivajajaid.

Koostöö algatajateks on sotsiaalvaldkonna töötajad, kes loovad turvalise võrgustiku erinevate eluvaldkonna esindajatega - õpetajad, kasvatajad, perearstid, apteekrid, kaubandustöötajad, haldusega seotud töötajad, politseid, psühhiaatrid, töötukassa, sotsiaalkindlustusamet, päästeamet, haigekassa, rehabilitatsiooni asutus, erinevad teenuseosutajad jne. Koostöö põhimõtteks on märgata abivajadust ja edastada informatsioon abistajateni.

Alutaguse vallas elab 60 + vanuses inimesi 1420 ehk 30,28 % kogu valla rahvastikust, 80+ vanuses inimesi on 355 ning üksi elavaid eakaid 350, kes erineval aastaajal vajavad suuremal või vähemal määral kõrvalist abi. See on erinevate toetavate sotsiaalteenuste loomine ja arendamine hädavajalik.

Sotsiaaltöötajad hindavad kodukülastuse ajal eluluga seotud asjaolusid: kuidas inimene liigub ja kui kaugel asuvad kauplus, apteek, naaber, lähedased, kas ja kuidas saab iseseisvalt hakkama hügieenitoimingutega, kas ja millised on sooja toidu valmistamise oskused, võimalused.

Oluline on ka see, kas ja kuidas on võimalik teistega suhelda, kas olemas on elekter, telefon, internet, televiisor jne.

Samuti kontrollitakse, kas ja kuidas saab inimene hakkama eramajas elades, kas on abi vaja pesupesemisel ja koristamisel. Vaadatakse, kas kortermajas elamine on võimetekohane, kas abivajajal on tervise- või hoolekandep-

posttööd

robleeme ja raskusi võlgade tasumisega.

Seega saavad riik ja kohalikud omavalitsused üheskoos inimeste heaks veel palju ära teha. Tähtis on õppida üksteiselt ja vahetada kogemusi ning neid siis ellu viia.

Kindlasti on igal vallal oma nägu ja omad viisid abivajajate leidmiseks ja toetami-

seks. Eriolukord pani meid küll kiiremini tegutsema, aga oluline on, et me hooliks ja jätkaks tegevusi ja inimestele abi pakkumist ka tulevikus ja pärast kriisi lõppu.

Tea Varrak,
sotsiaalministeeriumi nõunik

Evi Kruzman,
Alutaguse vallavalitsuse sotsiaaltöijuht

KOPA RENT 30 €/h
Tel 517 0807
NB! Minimaalne rendi aeg 0,5 h

Mind Games...

Hurt Brain

30. OKT MÄLUMÄNGUSARJA I VOOR

"KIHNU LAHTISED"

KELL 21.00 RAHVAMAJAS

VÕISTELDA SAAB 1-4 LIIKMELISTES VÕISTKONDADES

Eelnevalt võib ka oma meeskonna registreerida. Kirjuta emaille: rahvamaja@kihnu.ee

04. novembril kell 13:00
Kihnu Rahvamaja fuajees

**LIIVI LAHE
MERETUULEPARGI KMH
PROGRAMMI AVALIK
ARUTELU**

Tuulepargi koguvõimsuseks on kavandatud 1000 MW ning see koosneks kuni 160 tuulikust, tuulemõõdumastist, merel paiknevatest alajaamadest ning nendesse ühendatud elektri kaablist ja elektri ülekandesüsteemist kuni maismaal paiknemasse liitumispunkti (põhivõrgu alajaama).

Liivi lahe tuulepargi keskkonnamõju hindamise programmiga saab tutvuda TTJA avalikus dokumendiregistris või Kihnu Vallavalitsuse kodulehel!

**TULE KUULAMA JA
KAASA RÄÄKIMA!**

 TARBIAKAITSE JA
TEHNILISE JÄRELEVALVE
AMET

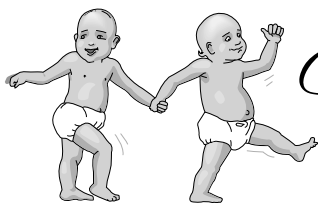

HINGEDEPÄEV

PÜHAPÄEVAL,
1. NOVEMBRIL

KUTSUME TEID PÄRAST LITURGIAT
MUUSEUMISSE KOHVILAUDA.
PÄRAST KUUMA KOHVI LIIGUME
EDASI SURNUAEDA.

Õnnitleme!

*Stiina Sepa ja Erkki Noore perre sündis
5. oktoobril 2020 poeg Remy Noor.*

*Nele ja Jassi Haviku perre sündis
7. oktoobril 2020 poeg Sebastian Havik.*

Novembrikuu sünnipäevalapsed

4. november

Maaja Vadi (Loego) 65

8. november

Ene Buravkov (Lehiste) 50

10. november

Leida Jaaksoo (Sassi) 82

Elgi Täll (Haavametsa) 73

12. november

Helju Oad (Lehe) 83

Toomas Rapp (Aida) 50

Annika Annuk (Pärdi-Jaagu) 50

13. november

Arno Köster (Aaviku) 71

20. november

Jaan Valm (Lepiku) 60

22. november

Gusti Sutt (Saarde) 65

Silvi Sutt (Allikivi) 65

28. november

Ivo Vesik (Kurve) 65

Aare Sepp (Antsu) 50

30. november

August Vesik (Tungi) 72
Evald Lilles (Kastani) 60

Metsamaa pärimustalu

**Uõtamõ kõiki laupa,
21. novembri õhta kell 19
Metsamaalõ**

KADRIPIDULÕ!
Pilli mängäb VÄLIHARF!

Süemä- ning juõmaraha maksa ede kuni
17. novembrini muusiumi Maie käde või kannä üle
arvõlõ EE352200221013897678 (Maria Michelson)
Suurõd 10 €, kohapiäl 15 €
Põhikuõli õpilasõd 3 €, kohapiäl 5 €
Üsä pissiksõd suavad pidulõ tasuta!

**Kissi ei tulõ kadripidulõ
Sie jäeb koo kopitama
Küündläpäevi küürüstämä
Juripäeni jorotama!**

Kallid Linaküla inimesed ja muidu tore rahvas!
Ootame TEID Kadripäeva peole!

Osalustasu täiskasvanul 10€,
Põhikooli õpilasel 3€,
Koolieelik tasuta.

Oma osalusest teatada 11. novembriks Maarjale või Anna Mariale.
Osalejate vahel toimub koosolek 11. novembril kell 17.00 rahvamajas.

Ootame kõiki!

PILLI MÄNGIVAD JULIUS JA OTT

